Maa- ja metsätalousvaliokunta

Kuuleminen 16.2.2024

VN kirjelmä komission ehdotuksesta asetukseksi eläinten suojelusta kuljetuksen aikana

EU:n uusi kuljetusasetus

- **Pettymys MTK:lle että EU:n eläinten hyvinvointi lainsäädäntö kokonaisuudessaan ei edennyt, pitäisi tarkastella kokonaisuutta**
- Tarpeellinen EU-kontekstissa, harmonisointia tarvitaan kipeästi
- Liian pitkiä kuljetuksia rajojen yli on rajoitettava
- Kannustamme lihan, lisäarvotuotteiden ja sukusolujen vientiin eläinten sijasta
- Suomessa kuljetukset lähinnä maan rajojen sisällä
- Yksinkertainen tuntirajoitteita tai muita raja-arvoja sisältävä sääntely ei välttämättä maksimoi eläinten hyvinvointia, mutta aiheuttaa merkittäviä negatiivisia taloudellisia vaikutuksia.
- Toimeenpanoon ja valvontaan panostettava
- **Suomi edelläkävijä: eläinten hyvinvointi kuljetusten aikana on hyvällä tasolla kansainvälisessä vertailussa!**

Suomen vahvuudet

- Koulutetut, vastuulliset ja osaavat tuottajat
- Koulutetut, vastuulliset ja osaavat kuljettajat
- Laadukas kuljetuskalusto
- Luotettava ja toimiva viranomaisvalvonta
- Kylmät talvet tukee hyvää eläintautitilannetta

Suomen viisi haastetta

1. Kuljetuksen kesto
2. Kuljetuskaluston uudet tilavaatimukset
3. Lämpötila
4. Vasikoiden ikäraja
5. Siipikarjan kuljetuksen aikarajat

Kuva: Saara Patama

Haaste 1

Kuljetuksen kesto

Artikla 28, kohta 1:

”Maaeläinten… teuraskuljetukset voidaan toteuttaa vain lyhyinä kuljetuksina”

(=alle 9 tuntia)

Kuljetusten keston rajoittaminen on välttämätöntä eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi teuraseläinkuljetuksissa ja kannatamme pääsääntöä, jonka mukaan teuraskuljetukset eivät saa ylittää 9 tuntia.

MTK korostaa poikkeuksien tärkeyttä, joiden mukaan 9 tunnin matka-aika voidaan ylittää, jos matka tilalta lähimmälle sopivalle teurastamolle on yli 9 tunnin päässä.

Poikkeusta on laajennettava niin, että se mahdollistaisi teuraseläinten keräämisen useilta tiloilta.

Haaste 2

Kuljetuskaluston uudet tilavaatimukset

Liite 1, Luku III, Kappale 6.1.:

*”Minimi vertikaali korkeus kuljetuksen aikana tulee noudattaa seuraavaa kaavaa: H = W * 1,17 + 20”*

Liite 1, Kappale 6.4.:

”Kuljetuslaatikoiden korkeus pitää olla riittävä, jotta siipikarjan pää tai harja ei osu laatikon kattoon linnun istuessa…”

Uusien tilavaatimuksien myötä nautojen kaksikerroskuljetukset loppuisivat.

Kuljetuksien määrä lisääntyisi jopa kaksinkertaiseksi, myös siipikarjan osalta.

Merkittävät kustannus- ja ilmastovaikutukset.

Ehdotukseen sisältyviä korkeus- ja tilavaatimuksia on lievennettävä.

Haaste 3

Lämpötila

Artikla 31, kohta 2 (b):

”Kun lämpötilaennuste on alle -5 C, … , matka-aika ei saa ylittää yhdeksää tuntia”

Asetuksen soveltamisessa käytäntöön tulee ottaa huomioon pohjoisten maiden kuten Suomen ilmasto-olot, pitkät etäisyydet ja suhteellisen pienet tilakoot.

Lämpötilaennusteen sijaan on otettava huomioon kuljetusten laatu ja kuljetuskaluston tekniset ominaisuudet.

Nykyisellään ehdotus hankaloittaisi merkittäväksi talviaikaisia kuljetuksia Suomessa.

Haaste 4

Vasikoiden kuljetusikä

Liite 1, kappale I, kohta 2. (h):

”Maaeläimet jotka eivät ole kuljetuskelpoisia:

Alle 5 vko ja alle 50 kg vasikat”

Vasikoiden ikää ja painoa koskeva rajoitus on kohtuuttoman tiukka ja sitä on kevennettävä.

Läpi mennessään rajoitukset aiheuttaisivat merkittäviä haasteita suomalaiselle nauta- ja maitoketjulle.

Aiheuttaa kolmivaihekasvatukseen haasteita vasikoiden saantiin. Vasikat lähtevät pääsääntöisesti 10 vrk – 5 viikon iässä vasikkakasvattamoihin.

Ehdotettu rajoitus ei sovi Suomen vasikoiden kasvatusjärjestelmään eikä edistä merkittävästi vasikoiden hyvinvointia Suomen olosuhteissa.

Haaste 5

Siipikarjan kuljetuksen aikarajat

Liite 1, kappale IV, kohta 2.2. (b):

”Maksimi kuljetusaika 24 h untuvikoille 48 h kuoriutumisesta”

Suomeen tuodaan poikkeuksetta siipikarjan vanhempais- ja isovanhempaispolven untuvikkoja.

Ehdotetut untuvikkojen kuljetusaikarajoitukset vaikeuttaisivat tuontia merkittävästi.

Siipikarjan kaupallinen tuotanto Suomessa käytännössä loppuisi.

Lopuksi

- Ei saa unohtaa eläinten kuljetusasetuksen perimmäisiä tavoitteita:
  - Eläinten hyvinvoinnin parantaminen
  - Siirtyminen taloudellisesti ja ympäristöystävällisesti kestävään ruuantuotantoon
  - Valtavan pitkien, rajojen yli menevien eläinkuljetusten rajoittamista
- Kannatamme tavoitteita!
- Mutta: Suomella asiat ovat jo kunnossa, uudet lisävaatimukset rajoittavat kotimaista ruuantuotantoa ja huoltovarmuutta kohtuuttomasti!